

1. Osmanlı Devleti'nin duraklama dönemine girmesinin nedenlerine bakıldığında; Merkezi yapının bozulması, Askeri Teşkilatlanmanın bozulması, Maliyenin bozulması, Toplumsal yapının bozulması, Toprak yönetimin bozulması, Eğitimin bozulması, Ülkenin doğal sınırlarına ulaşması gibi etkenler sıralanabilir. Ancak iç borçlanmanın başlaması duraklama dönemine girilmesinin nedeni değil sonucudur.

CEVAP: D

2. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda halen daha Avrupalı devletlerden ekonomik, askeri ve siyasi açılardan üstün görmektedir. Bu durumdan dolayı Avrupa'da olan yeniliklere karşı ilgisizdir. Osmanlı Devleti'nin genel olarak Avrupa'nın üstünlüğünü kabul edip, gelişme ve yeniliklerinin takipçisi olduğu dönem duraklama dönemi sonu ve genel olarak dağılma dönemidir.

CEVAP: D

3. Osmanlı Devleti'nin duraklama döneminde ordu teşkilatının bozulmasını etkileyen temel etken savaşların uzun sürmesidir. Ülkenin doğal sınırlara ulaşması, maliyenin bozulması, eğitimin bozulması gibi etkenler dolaylı olarak orduyu etkiler ancak ordunun bozulmasının direkt sebebi olamaz.

CEVAP: E

4. 1579'da Sokullu Mehmet Paşa'nın ölümü ile başlayan ve 1699'da Karlofça Antlaşması'na kadar devam eden dönem Duraklama Dönemi'dir. Bu dönem Karlofça Antlaşması sonrasında ise Osmanlı Devleti dağılma dönemine girmiştir.

CEVAP: C

5. Kapitülasyonların yaygınlaşması ve ticaret yollarının yön değiştirmesi direkt olarak gümrük vergisini etkilemiştir. Elde edilen gelirler azalmış ve ekonominin bozulmasına neden olmuştur. Cizye ve haraç gayri Müslimlerden alınan vergi, Ganimet savaş sonucunda elde edilen ürünlerden alınan vergilerdir.

CEVAP: C

**XVII. VE XVIII. YÜZYILLARDA OSMANLI DEVLETİ'NİN DURUMU
YENİLEŞME HAREKETLERİ (ISLAHATLAR)**

6. Celali Ayaklanmaları 16. Ve 17. Yüzyıllarda, Osmanlı Devleti içerisinde Anadolu'da toplumsal ve ekonomik yapının bozulmasından kaynaklı ortaya çıkan ayaklanmaların tamamına verilen isimdir. Ekonomik yapıyı bozan etkenler arasında Savaşların uzaması, vergilerin artması, adli yapının bozulması, rüşvetinin yaygınlaşması sayılabilir. Ancak Veraset sisteminin bozulması ekonomik yapıdan ziyade idari bir durumdur. Doğrudan ekonomik yapıyı ilgilendirmez ve Celali İsyanlarının nedenleri arasında yer almaz.

CEVAP: E

7. Doğu Akdeniz'in güvenliği XVII. yüzyılda Kıbrıs Adası alınarak sağlanmıştır. Bu dönemde Kıbrıs'ta üslenen korsanların Osmanlı ticaret gemilerine saldırması, Anadolu, Mısır ve Suriye sahillerine yakın olmasından dolayı Venediklilerin bu bölgeyi tehdit altında tutması ve Akdeniz ticaretini tehlikeye düşürmesi Kıbrıs'ın alınmasını zorunlu kılmıştır. II. Selim'in emri ile vezir Lala Mustafa Paşa komutasındaki Osmanlı donanması bir yıllık kuşatmadan sonra Kıbrıs'ın fethini gerçekleştirmiştir.

CEVAP: D

8. XVII. Yüzyıl ıslahatlarına baktığımızda;
- Bu dönem ıslahatları gelişme aşaması bulamamış düşünce aşamasında kalmıştır,
  - Kuvvet ve şiddet yolu ile ülkede asayişin sağlanması yoluna gidilmiştir,
  - Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilemediği için, ıslahatlarda Avrupa örnek alınmamıştır,
  - Yeniçeri, ulema ve halkın tepkisi ile karşılaşmıştır.
  - Yönetim, hukuk ve teknik alanlarda ıslahat yapılmamıştır,
  - Duraklamaya çözüm olamamıştır,
  - ıslahatların ağırlık noktasını ordu ve ekonomi olmuştur,
  - ıslahatların öncülüğünü padişah ve devlet adamları yapmış ve ıslahatlar şahıslara bağlı kalmıştır. Bu dönemde yapılan ıslahatlar araştırmalara dayanarak yapılmamıştır.

CEVAP: E

9. XVII. yüzyıl isyanlarında, Batıdaki gelişmelerden uzak kalınması, halktan ağır vergiler alınması, Rüşvet ve iltimasın artması ve ıslahatların toplumsal yapıyla uyumsuzmasının etkisi bulunmaktadır. Ancak sipahilere gereken önemin verilmemesi bu dönemde çıkan ekonomik isyanların nedenleri içerisinde yer almaz.

CEVAP: E

10. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde, maaş verilen asker sayısının artması, dünya ticarete yollarının değişmesi ile alınan vergilerin azalması, kapitülasyonlar dolayısıyla gümrük vergilerinin azalması ve savaşların uzaması da maliyenin bozulmasına neden olmuştur. Ancak devletin doğal sınırlara ulaşması duraklama döneminin iç nedenleri arasında sayılabilir.

CEVAP: A

11. III. Selim Dönemi İslahatları içerisinde; Yapılacak ıslahatlar için raporlar hazırlanmıştır. Avrupa tarzında Nizam-ı Cedit ordusu kurulmuştur. Bu ordunu ihtiyacını karşılamak için İrad-ı Cedit isimli hazine oluşturulmuştur. Hesaplarını tutmak için İrad-ı Cedit defterdarlığı oluşturulmuş ve Avrupa'nın büyük şehirlerine sürekli elçiler gönderilmiştir. Kara ve deniz mühendis haneleri modernleştirilmiş, Fransa ve İsveç'ten öğretmen askerler getirilmiştir. Fransızca devletin resmi yabancı dil olmuş Üsküdar'da Dârü't-tıbbaatî'l-âmire adıyla resmi devlet matbaası kurulmuştur. Ancak İlköğretimin zorunlu hale getirmesi II. Mahut Dönemi ıslahatları içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: E

12. XVIII. yüzyıldaki bu gelişmeler direkt olarak eğitim alanındaki düzenlemeler içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: B

13. **Lale Devri** (1718- 1730); Osmanlı Devleti'nde, 1718 yılında Avusturya ile imzalanan Pasarofça Antlaşması ile başlayıp, 1730 yılındaki Patrona Halil İsyanı ile sona eren dönemdir. Bu dönemin padişahı III. Ahmet, sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır. "Zevk ve sefâ" devri olarak da bilinen bu dönem, adını, o dönemde İstanbul'da yetiştirilen ve zamanla ünü dünyaya yayılan lale çiçeklerinden alır. Lale Devri yenilikleri içerisinde; Paris, Londra ve Viyana gibi Avrupa başkentlerine geçici elçilik heyetleri yollanmış, böylelikle Avrupayı daha yakından tanıma imkânı sağlanmıştır. Sayid Efendi ve İbrahim Müteferrika Avrupa'dan matbaayı getirmişlerdir. İlk kez çiçek hastalığına karşı aşı uygulanmıştır. İstanbul'daki yangınları önlemek için yeniçerilerden Tulumbacılar adı verilen bir itfaiye ocağı kurulmuştur. Çini atölyeleri açılmıştır. Kağıt fabrikası açılmıştır. Bu dönemde ekonomik alanda bir düzenlemeye gidilmemiştir.

CEVAP: A

**XVII. VE XVIII. YÜZYILLARDA OSMANLI DEVLETİ'NİN DURUMU
YENİLEŞME HAREKETLERİ (ISLAHATLAR)**

14. Osmanlı Devleti'nde Duraklama ve Gerileme döneminde en az düzenleme güzel sanatlar alanlarında yapılmıştır. maliye, ordu, yönetim ve eğitim düzenlemelerin de değişim en çok yaşandığı alanlardır.

CEVAP: A

16. XVIII. yüzyıl padişahları arasında; III. Ahmet-1703, I. Mahmut 1730, III. Osman 1754, III. Mustafa 1757, I. Abdülhamid 1774, III. Selim 1789 yer almaktadır. II. Mahmut 1808'de yani XIX. Yüzyıl padişahları arasında yer almaktadır.

CEVAP: C

15. XVIII. yüzyıldaki düzenlemelerin hepsinin genel hedefi Kuruluş döneminden yükseliş döneminin sonuna adar devam eden ihtişamlı döneme tekrardan geri dönebilme-ktir. Maliye, askeri, eğitim v.b. gibi alanlarda yapılan düzenlemelerin tamamının orta hedefi de budur.

CEVAP: D

17. III. Selim döneminde kurulan Humbaracı Ocağı, 1792'da Halıcioğlu'da kurulmuştur. Kışlanın bir bölümünde İstihkâmî ve diğer bölümünde de humbaracı yetiştirilmiştir.

CEVAP: E

18. Bu dönemdeki ıslahatlar daha çok askeri alanlarda yapılmıştır. Uzun süren ve kaybedilen savaşlar ile ülke ekonomisinin kötüye gitmesi sonucunda askeri alanda ıslahatlar yapılmasına daha çok önem verilmiştir.

CEVAP: E

20. Askeri alandaki ıslahatlar, Askeri yapının bozulması, savaşların kaybedilmesi, toprak kayıplarını artması, asker yetiştirilmesine olanak sağlayan tımar sisteminin bozulması ve Avrupa'da askeri yeniliklerin takip edilememesi askeri alanlarda ıslahat yapılmasını zorunlu kılmıştır. Ancak asker sayısının azalması yapılan bu ıslahatların nedeni değil, doğal bir sonucudur.

CEVAP: E

19. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda kültürel alanda yapılan yeniliklerin en yoğun olduğu dönem Lale Devri'dir. Lale Devri'nde; Paris, Londra ve Viyana gibi Avrupa başkentlerine geçici elçilik heyetleri yollanmış, böylelikle Avrupa'yı daha yakından tanıma imkânı sağlanmıştır. Yine bu dönemde Matbaa açılmış, Çini Atölyeleri ve Kağıt fabrikaları açılmıştır. Bu dönemin en önemli sanatçısı Levni'dir.

CEVAP: D

